

2

Eenheid van kabinetsbeleid inzake de ondertekening van lintjesvoordrachten

Eenheid van kabinetsbeleid inzake de ondertekening van lintjesvoordrachten

Aan de orde is het **debat over de eenheid van kabinetsbeleid inzake de ondertekening van lintjesvoordrachten**.

De voorzitter:

Aan de orde is het debat over de eenheid van kabinetsbeleid inzake de ondertekening van lintjesvoordrachten. Een hartelijk woord van welkom aan de minister. De heer Timmermans heeft een mededeling van huiselijke aard. Stilte graag!

De heer Timmermans (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Onze Kamer heeft gister besloten om voor dit debat ook de minister-president uit te nodigen, omdat het ook gaat over eenheid van kabinetsbeleid. We weten dat hij zijn afspraken in België heeft afgezegd, waarvan de Belgen zeggen: omdat hij in het parlement moet verschijnen. Inmiddels hebben we vanochtend een briefje ontvangen waarin staat dat hij niet zal komen. Ik vraag u als voorzitter toch het besluit dat we gister hebben genomen te handhaven en alsnog de minister-president voor dit debat uit te nodigen. Het gaat immers over eenheid van kabinetsbeleid. Daar is hij verantwoordelijk voor, dus daar moet hij ook verantwoording voor komen afleggen.

De voorzitter:

Ik heb gister inderdaad de minister-president uitgenodigd. Vanochtend heeft hij laten weten niet aanwezig te zijn. We hebben dat vanochtend om 05.30 uur rondgestuurd. Ik ga kijken of er voor uw verzoek een meerderheid bestaat.

De heer Jetten (D66):

Voorzitter. In artikel 45 van de Grondwet staat dat de ministerraad besluit over beleid en de eenheid van kabinetsbeleid bevordert. In datzelfde artikel 45 van de Grondwet staat dat de ministerraad wordt voorgezeten door de minister-president. Bij een Kamerdebat over de eenheid van kabinetsbeleid — dat is letterlijk de titel van dit debat — kan de minister niet ontbreken, dus steun voor dit verzoek.

De heer Van Baarle (DENK):

Voorzitter. De minister-president is verantwoordelijk voor de eenheid van het kabinetsbeleid. We zien al geruime tijd, met het optreden van minister Faber in de recente dagen, dat dat een puinhoop is. Als de minister-president vandaag niet in de Kamer komt om daar uitleg over te geven, doet dat ook wat met zijn gezag. Zijn gezag is dan weg. Hij moet dus gewoon komen.

Mevrouw Vondeling (PVV):

Geen steun, voorzitter.

Mevrouw Koekkoek (Volt):

Voorzitter. De eenheid van het kabinet staat hier op het spel. Daarbij hebben we nog drie vicepremiers. Die hadden ook naar dit soort bezoeken kunnen gaan. Daar zijn ze ook voor. Daarom hebben we vicepremiers. Dit is dus een onacceptabel excuus. Van harte steun voor het voorstel. De premier moet gewoon hier bij het debat met de Kamer zitten.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Voorzitter. Als de suggestie is dat het kabinet verschillend denkt over zaken, dan is het voor deze Kamer lastig controleren. Dat is belangrijk, want wij zijn de controlerende macht als er geregeerd wordt vanuit vak K. Op het moment dat daarover verschil van inzicht en onduidelijkheid is — dat zie ik ook naar aanleiding van de brief die wij mochten ontvangen van minister Faber — dan is het belangrijk dat de minister-president, onze primus inter pares, staat voor de eenheid van het kabinetsbeleid. Ik steun het verzoek van collega Timmermans dus van harte.

De heer Stoffer (SGP):

Voorzitter. Wij hechten er ook zeer aan dat bij dit debat de minister-president aanwezig zal zijn. Daarom steunen we ook het verzoek van de heer Timmermans.

De heer Van Meijeren (FVD):

Het is veelzeggend dat de minister-president vandaag zijn minister in de steek laat en daarmee de verantwoordelijkheid van zich afschuift. Dat gezegd hebbende zou ik vooral willen verzoeken om zo snel mogelijk met dit debat te beginnen, zodat het ook zo snel mogelijk weer afgelopen is en we ons weer bezig kunnen houden met de grotere problemen in dit land.

De voorzitter:

Dat is geen steun, begrijp ik.

Mevrouw Ouwehand (PvdD):

Voorzitter. Ik begrijp en steun het verzoek. Ik wil er wel bij gezegd hebben dat het totaal onwerkbaar is dat de Kamer de minister-president nog een keer moet vragen om naar een debat te komen waar hij zelf verantwoordelijk voor is. We kunnen dus ook met elkaar de conclusie trekken: deze premier begrijpt zijn rol niet, begrijpt zijn verantwoordelijkheden niet en duikt weg, en daarmee is hij ongeschikt. Als hij niet komt, kan dat ook de conclusie zijn van het debat vandaag.

De heer Dijk (SP):

Voorzitter. Op 4 juli 2024 beloofde de minister-president vanaf die plek, toen mevrouw Agema ook weer aan het ondermijnen was, dat het geëttter en geëmmmer zou stoppen. Sindsdien is het alleen maar geëttter, geëmmmer en geruzie geweest. Dit gaat niet vaak voorkomen, maar ik ben het helemaal eens met Forum voor Democratie. Het moet hier gaan over de problemen van mensen in het land. Maar dat gaat niet als we een minister-president hebben die het geëttter en geëmmmer niet stopt en duikt als het erop aankomt. We moeten hem dus boven water zien te krijgen.

De heer **Bontenbal** (CDA):

Ik ben benieuwd wat de andere drie coalitiepartijen gaan doen, want niks zeggen is in die zin ook een signaal. Het gaat inderdaad over eenheid van kabinetsbeleid. Het bewijsmateriaal is gister gegeven door minister Coenradie, die zelf zegt dat het kabinet niet met één mond spreekt. Het bewijsmateriaal wordt dus door de bewindspersonen zelf geleverd. Daarom denk ik, omdat verschillende bewindspersonen verschillende dingen zeggen, dat ook premier Schoof bij dit debat moet zijn.

Mevrouw **Rajkowski** (VVD):

Geen steun, voorzitter.

De heer **Vermeer** (BBB):

Geen steun.

De heer **Boomsma** (NSC):

Voorzitter. Het kabinet gaat over zijn eigen afvaardiging. Voor nu geen steun.

De **voorzitter**:

Ik stel vast, meneer Timmermans, dat er geen meerderheid bestaat voor uw verzoek.

De heer **Timmermans** (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Gisteren heeft de Kamer de positie ingenomen, in meerderheid, dat de premier hier zou moeten zijn. Als dat besluit moet worden herzien, zal daar opnieuw over gestemd moeten worden. Ik vraag hiervoor een hoofdelijke stemming aan.

De **voorzitter**:

Ja, er is als het ware nu al gestemd, namelijk in een orde-debatje. Ik stel vast dat er geen meerderheid is.

De heer **Timmermans** (GroenLinks-PvdA):

Dat klopt. Dat stelt u vast. De meerderheid wil nu herzien wat we gisteren hebben besloten. Ik wil weleens zien wie daar allemaal achter staat. Daarom vraag ik nu een hoofdelijke stemming aan.

De **voorzitter**:

Als u persisteert, zal ik dat zeker gaan organiseren. Dat betekent ook dat we drie uur moeten wachten. U zou ook kunnen redeneren dat de kans groot is dat de uitslag hetzelfde zal zijn en dat we misschien nu het debat moeten gaan voortzetten. Maar dat geef ik slechts ter overweging.

Ik geef even het woord aan mevrouw Ouwehand.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):

Voorzitter, ik zou ook u willen aanspreken op uw verantwoordelijkheid om te staan voor de positie van de Tweede Kamer, voor het parlement. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat u zelf ook heel goed begrijpt dat dit een kwestie is waarbij de Kamer met recht vraagt om de aanwezigheid van de minister-president. U zou ook in uw rol als

Voorzitter kunnen staan voor de positie van het parlement, zoals andere Voorzitters in het verleden ook weleens hebben gedaan.

Mevrouw **Bikker** (ChristenUnie):

Voorzitter. Kijk, als de premier nog een andere afspraak heeft ... Ik heb begrepen dat hij zijn afspraken in België heeft afgezegd om in het parlement te kunnen zijn. Maar mocht er nog iets anders dringends zijn, dan kan dat natuurlijk. Mocht hij binnen die drie uur voor de hoofdelijke stemming al hier kunnen zijn, dan zouden we het debat ook eerder kunnen beginnen. Verder steun voor het voorstel van collega Timmermans.

De heer **Jetten** (D66):

Voorzitter. Bijna de hele oppositie vraagt om aanwezigheid van de minister-president. Ik kan me niet voorstellen dat op AZ niet wordt meegekeken naar het begin van dit debat. Een zichzelf respecterende minister-president belt u nu op en zegt: ik kom alsnog. Als dat niet het geval is, wil ik een hoofdelijke stemming, want artikel 45 van de Grondwet zegt: de taak van de minister-president is het bewaken van de eenheid van kabinetsbeleid. We hebben een debat daarover. Dan wil ik weleens van elk lid van NSC horen of zij zo'n verzoek dan weigeren.

De heer **Stoffer** (SGP):

Voorzitter. Ik heb zojuist aangegeven dat wij er zeer aan hechten dat de minister-president hierbij aanwezig is. Gisteren, tijdens het mondelinge vragenuurtje, is alle inhoud gedeeld met de minister die in vak K zit. Dit gaat over de eenheid van kabinetsbeleid. We hechten er, nogmaals, zéér aan dat de minister-president komt. Ik vind het ook een schoffering van het parlement dat hij hier niet is. Dus wat mij betreft ...

(Geroffel op de bankjes)

De heer **Stoffer** (SGP):

Mijn voorstel zou zijn om dit debat op te schorten en de minister-president alsnog te verzoeken om hiernaartoe te komen, want ik denk dat het weinig gaat opleveren als we dit debat in deze constellatie gaan voeren.

Mevrouw **Koekkoek** (Volt):

Voorzitter. Goed gezegd door mijn collega. Het is onacceptabel om dit debat te voeren zonder de premier. Dit is een schoffering van dit parlement. Dus als de premier verstandig is, dan dient hij zich inderdaad aan voordat de hoofdelijke stemming aanvangt. Maar steun voor het voorstel om die hoofdelijke stemming te gaan doen.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Voorzitter. Een zichzelf respecterende Kamer moet zich niet laten piepelen door minister Faber, maar moet zich ook niet laten piepelen door de minister-president, die op dit moment zijn verantwoordelijkheid ontloopt. De minister-president moet hier gewoon zijn. Daar is gisteren om gevraagd. Bijna de hele Kamer wil dat. Hij moet gewoon komen.

De heer **Bontenbal** (CDA):

Voorzitter. Mag ik een beroep doen op de VVD en NSC om in het kader van goed bestuur — daar staan ze namelijk allebei voor — gewoon te accorderen dat de premier nu komt? Want anders gaan we een paar uur wachten, en dan gaat erover gestemd worden. Maar als deze partijen zeggen "wij vinden het oké dat de premier komt", dan kunnen we er nu gewoon aan beginnen. Dan kan het debat nu beginnen.

De heer **Dijk** (SP):

Voorzitter. We hebben een premier die duikt, maar ook coalitiepartijen die duiken. Ik vind dat omgaan met de Kamer alsof de Kamer een speeltje is. Ik ben het zeer eens met de heer Stoffer. Er zijn op dit moment ook debatten over stikstof en natuur, ontwikkelingssamenwerking en stages in het mbo, hbo en wo. Dat betekent ook dat partijen daar keuzes in hebben moeten maken. Ik vind het echt een schoffering van de coalitiepartijen dat ze instemmen met een debat waar de premier bij is, en nu zeggen: het hoeft niet zo van ons. Kom op zeg!

De **voorzitter**:

Oké, dan gaan we het als volgt doen. Over drie uur gaan we hoofdelijk stemmen over het verzoek van de heer Timmermans. Ondertussen gaan wij bellen met de minister-president. Dus wellicht, als er witte rook is, komen we eerder bij elkaar. Anders gaan we over drie uur hoofdelijk stemmen en dan breng ik het voorstel van de heer Timmermans in stemming, namelijk: de minister-president moet aanwezig zijn. Ik schors.

De vergadering wordt van 10.29 uur tot 12.17 uur geschorst.

De **voorzitter**:

Ik heropen de vergadering.